

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA NOVA GORICA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP razpolaga s pet prostori za pridržanje (dva za daljše pridržanje in tri za krajša pridržanja), ki so v kletnih prostorih. V času našega obiska na PP ni bilo pridržane osebe.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 18. 10. 2018.**²
- ▶ **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (svetovalec Varuha) ter ena predstavnica pogodbene nevladne organizacije (SKUP – Skupnost privatnih zavodov).
- ▶ **Vsebina obiska:** sprejela nas je dežurna policistka, nato pa pomočnik komandirja, s katerim smo opravili pregled prostorov, nekaj naključno izbranih primerov posameznih pridržanj in zaključni pogovor.

¹ V letu 2018 (v času od 1. 1. 2018 pa do dneva obiska) so policisti te PP odredili skupaj 31 pridržanj.

² Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 6. 4. 2017.

► DPM je posebej pohvalil

- da je bilo ob pregledu prostorov za pridržanje ugotovljeno, da so bile do prejšnjega obiska zamenjane vse kamere za video nadzor (nameščene so bile nove IR kamere), ki omogočajo nadzor pridržane osebe tudi ponoči, in sicer brez prižiganja luči,
- da je bilo realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska glede zastajanja vode v WC-ju prostora za pridržanje številka 2, saj je ob tokratnem obisku ob izpustu vode v WC je ta normalno odtekla,
- da je bilo realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se v prostoru za sprejem oseb, ki jim je odvzeta prostost namesti ustrezne (nove) plakate MNZ o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost, saj je bil ob tokratnem obisku v prostoru za sprejem nameščen ustrezen plakat MNZ s pravicami oseb, ki ji je odvzeta prostost,
- da je bilo realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se prostor opremi z ustreznim ažuriranim seznamom odvetnikov, saj je bil ob tokratnem obisku v prostoru nameščen seznam odvetnikov z datumom izpisa 25. 9. 2018,
- da je bilo realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se prostor »Soba za razgovore« opremi z ustreznim plakatom MNZ o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost, saj je bil ob tokratnem obisku v prostoru nameščen ustrezen (moder) plakat MNZ s pravicami osebe, ki ji je odvzeta prostost in
- da je bilo realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se proučijo možnosti sanacije stropa v prostoru označenim kot »Soba za razgovore« in hodniku pred prostorom za razgovore, kjer je odpadal omet, saj je bilo ob tokratnem obisku ugotovljeno, da je bil strop in tudi stene prepleskano.

► predlog DPM

DPM: izrazili smo pričakovanje (glede na to, da smo na pomanjkljivost opozorili že med samim obiskom), da je nova nalepka za označitev govorne naprave v prostoru za pridržanje številka 3 že bila nameščena.³

DPM: ponovno smo priporočili, da se v prostorih za pridržanje, označenih s številkami 3, 4 in 5, preveri ustreznost pritiska vode ob hkratni uporabi izpusta vode v WC in v umivalnik.⁴

DPM: ponovno smo priporočili, da se preuči možnost namestitve video nadzornega sistema v prostoru za sprejem oseb, ki jim je odvzeta prostost.⁵

DPM: izrazili smo pričakovanje (glede na to, da smo na neustrezna plakata opozorili že med samim obiskom), da je PP v hodniku pred prostori za pridržanje, plakata MNZ o pravicah oseb, ki jim je odvzeta prostost, ki vsebujeta napačen

► odziv pristojnih

MNZ: sporočamo, da so v prostor za pridržanje oseb številka 3, takoj namestili novo nalepko za oznako govorne naprave.

MNZ: sporočamo, da so strokovne službe že poskušale najti rešitev za sanacijo pritiska v vodnem sistemu in bodo v prihodnosti poskušale odpraviti problem. Hkrati sporočamo, da do podobnih problemov prihaja, ko se izpušča voda hkrati v umivalniku in WC, kar pa v praksi ne predstavlja problema, saj pridržana oseba v konkretnem primeru ne more uporabljati WC in umivalnika hkrati. Strokovne službe bomo opozorili na sanacijo zatekanja vode po zadnjem delu umivalnika na tla.

MNZ: sporočamo, da je bila vgradnja video nadzornega sistema realizirana v letu 2017, kasneje pa je bila nameščena tudi kamera v prostoru za sprejem oseb, ki jim je odvzeta prostost. Kamera v navedenem prostoru je bila nameščena nekaj dni po obisku DPM.

MNZ: sporočamo, da so neustrezne plakate takoj zamenjali z novimi.

³ PP še vedno razpolaga s petimi prostori za pridržanje. Prostora označena s številko 4 in 5 sta namenjena daljšemu pridržanju (do 48 ur) ene osebe, prostor številka 3 je namenjen izvedbi krajšega pridržanju (do 12 ur) ene osebe, prostora številka 1 in 2 pa sta namenjena izvedbi krajših pridržanj dveh oseb. Vsi prostori so v kleti, dostop do njih pa je mogoč po stopnicah mimo dežurnega policista ali neposredno z intervencijskim vozilom preko dvorišča. Vsi prostori so opremljeni s sistemom za reguliranje umetne svetlobe, ki prostore dobro osvetljuje. Prostori za pridržanje so tudi opremljeni z video nadzorom in govorno napravo, kar je tudi pravilno označeno (z nalepkama), z izjemo prostora za pridržanje številka 3, kjer je manjkala nalepka za oznako govorne naprave.

⁴ Ob ogledu prostorov je bilo ugotovljeno, da priporočilo iz prejšnjega obiska, da se v prostorih za pridržanje številka 3, 4 in 5 preveri ustreznost delovanja vodovodne napeljave (ureditev primerne pritiska vode ob hkratni uporabi izpusta vode v WC in v umivalnik) ni bilo realizirano, saj je bilo ob tokratnem obisku pri hkratnem izpustu vode v WC-ju in umivalniku ugotovljeno, da voda v umivalniku skoraj preneha iztekati oziroma se zliva po zadnjem delu umivalnika in nato na tla.

⁵ Prostor za sprejem pridržane osebe še vedno ni video nadzorovan, čeprav je MNZ v odgovoru številka 070-31/2017/10 (207-06) z dne, 26. 5. 2017 sporočilo, da je vgradnja video nadzornega sistema v prostoru za sprejem oseb, ki jim je bila odvzeta prostost, predvidena do konca leta 2017.

angleški prevod pravice do zdravnika, že odstranila.⁶

DPM: priporočili smo, da se preuči možnost namestitve video nadzornega sistema v hodniku, ki povezuje dvorišče in hodnik pred prostori za pridržanje.⁷

DPM: priporočili smo, da se policiste opozori na primerno rokovanje oziroma hranjenje dokumentov, ki vsebujejo osebne podatke pridržanih/zadržanih oseb.⁸

DPM: izrazili smo pričakovanje, da bodo obnovitvena dela čim prej zaključena in bo tudi drugi prostor (poleg prostora za kriminalistično tehnično obdelavo) ponovno dan v uporabo za potrebe razgovorov.⁹

DPM: priporočili smo, da PP dejansko zamenja oziroma odstrani neustrezne plakate MNZ s pravicami oseb, ki jim je odvzeta prostost ter namesti plakate MNZ s pravicami oseb, ki jim je odvzeta prostost, ki bodo vsebovali tudi ustrezne prevod pravice dostopa do zdravnika.¹⁰

MNZ: sporočamo, da namestitev video nadzornega sistema v hodniku, ki povezuje dvorišče in hodnik pred prostori za pridržanje, trenutno ni predvidena.

MNZ: sporočamo, da so bili policisti opozorjeni na primerno rokovanje oziroma hranjenje dokumentov, ki vsebujejo osebne podatke pridržanih/zadržanih oseb.

MNZ: sporočamo, da bo soba za razgovore dana v uporabo takoj po sanaciji, ki se že izvaja.

MNZ: sporočamo, da so neustrezne plakate takoj zamenjali z novimi.

⁶ Hodnik pred prostori za pridržanje je video nadzorovan, kar je ustrezno označeno (z nalepko). V njem so bile v času našega obiska še vedno nameščene večje lesene omare, ki so namenjene za hranjenje zaseženih predmetov, ki jih oseba, ki ji je odvzeta prostost, v času pridržanja ne sme imeti pri sebi. Označenost omar se od prejšnjega obiska ni spremenila, in sicer so omare iz zunanje strani (na vratih) sicer označene s številkami, kot so označeni prostori za pridržanje. V hodniku pred prostori za pridržanje smo tudi ob tokratnem obisku ugotovili, da sta na steno nameščena dva plakata MNZ s pravicami oseb, ki jim je bila odvzeta prostost (rumenkaste barve – enaka kot v prostoru pred dežurnim policistom, o čemer pišemo v nadaljevanju poročila) v katerih je napačen oziroma pomanjkljiv prevod pravice dostopa do zdravnika v angleški jezik. Poleg omenjenih plakatov je bil sicer v tem prostoru izobešen tudi ustrezen (moder) plakat MNZ o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost.

⁷ Kot že navedeno zgoraj v poročilu je dostop do prostorov za pridržanje možen tudi po hodniku in neposredno iz dvorišča PP. Pri pregledu je bilo ugotovljeno, da dostopni hodnik ni video nadzorovan, kar ocenjujemo kot pomanjkljivost.

⁸ V času našega obiska je bil na okenski polici prostora za razgovore in zaslišanje puščen (sicer strgan) zapisnik z dne 4. 7. 2018.

⁹ Razgovori med pridržano osebo in izbranim odvetnikom naj bi se po besedah pomočnika komandirja opravljali v sobi označeni kot »Soba za razgovore«, saj se prostor poleg prostora za kriminalistično tehnične obdelave, ki se je ob prejšnjem obisku uporabljal kot prostor za razgovore, sedaj naj ne bi uporabljal oziroma naj bi se v njem izvajala sanacijska oziroma prenovitvena dela.

¹⁰ Za podajanje informacijam dežurnemu policistu je namenjen manjši prostor, v katerega se vstopa iz hodnika za vhomom na PP oziroma Policijsko upravo Nova Gorica. Prostor je bil v času našega obiska, opremljen z mizo in več stoli. Na steni je bila nameščena oglasna deska z več različnimi obvestili (obrazci z zapisi najdenih predmetov), na oglasni deski je bil, enako kot ob prejšnjem obisku nameščen star (rumen) plakat MNZ s pravicami oseb, ki jim je odvzeta prostost, čeprav je bilo v odgovoru številka 070-31/2017/10 (207-06) z dne, 26. 5. 2017 sporočeno, da je imela PP ob prejšnjem obisku nameščene nove plakate s pravicami osebe, ki ji je odvzeta prostost. Očitno ob podajanju prej navedenega odgovora na prejšnje poročilo DPM ni bila preverjena točnost navedbe, da naj bi imela PP nameščene nove plakate MNZ s pravicami pridržane osebe, saj je bil ob našem tokratnem obisku še vedno nameščen star rumen plakat MNZ s pravicami osebe, ki ji je odvzeta prostost, ki vsebuje napačna oziroma pomanjkljiva pojasnila glede možnosti dostopa do zdravnika.

DPM: izrazili smo pričakovanje (glede na to, da smo pristojne tekom samega obiska na pomanjkljivost že opozorili), da je bil vpis v knjigo pripomb in pohval, z dne, 7. 9. 2018, že pregledan s strani pristojne osebe (starešine).¹¹

MNZ: sporočamo, da je pristojni starešina takoj v knjigi pripomb in pohval pregledal vpis s 7. 9. 2018, pregled pa potrdil s podpisom.

DPM: priporočili smo, da se policiste (ponovno) opozori na dosledno izpolnjevanje vseh rubrik obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanj.¹²

MNZ; sporočamo, da so bili policisti opozorjeni, da je treba dosledno izpolnjevati vse rubrike v obrazcih, potrebnih za izvedbo pridržanj, da v originalnih obrazcih ne brišejo dodatnih rubrik, dežurni policisti pa tudi na več natančnosti pri vnašanju podatkov v evidenco oseb, ki jim je odvzeta prostost. Hkrati sporočamo, da je minister v usmeritvah in obveznih navodilih za pripravo načrta dela policije v letu 2019 med drugim policiji naložil, da zaradi zagotovitve zakonitosti in strokovnosti opravljanja policijskih nalog ter spoštovanja človekovih pravic, zagotovi ustrezno seznanjanje policistov z ugotovitvami, priporočili in mnenji DPM.

DPM: priporočili smo, da se policiste opozori, da se originalnih obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanj, ne sme spreminjati oziroma določenih rubrik izbrisati.¹³

MNZ: sporočamo, da so bili policisti opozorjeni, da je treba dosledno izpolnjevati vse rubrike v obrazcih, potrebnih za izvedbo pridržanj, da v originalnih obrazcih ne brišejo dodatnih rubrik, dežurni policisti pa tudi na več natančnosti pri vnašanju podatkov v evidenco oseb, ki jim je odvzeta prostost. Hkrati sporočamo, da je minister v usmeritvah in obveznih navodilih za pripravo načrta dela policije v letu 2019 med drugim policiji naložil, da zaradi zagotovitve zakonitosti in strokovnosti opravljanja policijskih nalog ter spoštovanja človekovih pravic, zagotovi ustrezno seznanjanje policistov z ugotovitvami, priporočili in mnenji DPM.

¹¹ Knjiga pripomb in pohval je bila v času našega obiska na vidnem mestu police za okencem sobe dežurnega policista. Zadnji vpis v knjigo je bil opravljen dne, 7. 9. 2018, in sicer pohvala, pri čemer pa zapis do dneva našega obiska ni bil pregledan.

¹² Pri pregledu pridržanja (26. do 27. 9. 2018, začetek postopka ob 16.10 uri in pridržanje odrejeno med 16.45 in 00.35 uro, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) je bilo ugotovljeno, da v obrazcu »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« ni bila izpolnjena rubrika »Po določbah 66/3 čl. ZNPPol je bil dne ___ ob ___ uri opravljen varnostni pregled, ki ga je opravil policist ___ iz PE«.

¹³ Pri pregledu pridržanja (13. do 14. 6. 2018, začetek postopka ob 22.45 uri in pridržanje odrejeno med 22.50 in 9.30 uro, na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa) je bilo ugotovljeno, da na obrazcu »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« manjkajo posamezne rubrike, in sicer rubrike »Pridržana/zadržana oseba je bila privedena k preiskovalnemu sodniku«, »Preiskovalni sodnik je odredil pripor ali drug namestitveni ukrep« in »Vložena pritožba zoper pridržanje/zadržanje«.

DPM: priporočili smo, da se dežurne policiste in starešine, ki so odgovorni za nadzor postopkov o pridržanju, opozori na več natančnosti pri vnašanju podatkov v računalniško evidenco FIO.¹⁴

MNZ: sporočamo, da so bili policisti opozorjeni, da je treba dosledno izpolnjevati vse rubrike v obrazcih, potrebnih za izvedbo pridržanj, da v originalnih obrazcih ne brišejo dodatnih rubrik, dežurni policisti pa tudi na več natančnosti pri vnašanju podatkov v evidenco oseb, ki jim je odvzeta prostost. Hkrati sporočamo, da je minister v usmeritvah in obveznih navodilih za pripravo načrta dela policije v letu 2019 med drugim policiji naložil, da zaradi zagotovitve zakonitosti in strokovnosti opravljanja policijskih nalog ter spoštovanja človekovih pravic, zagotovi ustrezno seznanjanje policistov z ugotovitvami, priporočili in mnenji DPM.

¹⁴ Pri pregledu pridržanja (17. 5. 2018, začetek postopka in pridržanje odrejeno med 22.45 in 23.45 uro, na podlagi četrte alineje prvega odstavka 64. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije) je bilo ugotovljeno, da je v računalniško evidenco FIO vnesen napačen podatek glede ure začetka postopka. Pri pregledu obrazca »Sklep o pridržanju«, je bilo namreč ugotovljeno, da se je postopek z osebo dejansko začel ob 22.30 uri in ne ob 22.45 uri, kot je bilo to vneseno v računalniško FIO evidenco.